SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni" Kopitarjeve ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 185. V Ljubljani, v ponedeljek 14. avgusta 1899. **Letnik XXVII.**

Celjski izgredi.

Stara pesem o volku in jagnjetu! Celjski renegatje, katerih pradedje so bili večinoma pošteni slovenski kmetje in obrtniki, so že več dni pred prihodom čeških akademikov pripravljali izgrede edino le iz sovraštva proti Slovanom. Iz Gradca in drugod so si naročili, kakor nemški listi sami bahato naglašajo, na stotine s palicami in kamenjem oboroženih somišljenikov, da uprizoré napade in izgrede. In ko se jim je to nečuveno početje posrečilo, zvračajo vso krivdo na Čehe in Slovence. Krajevna narodna slavnost povodom odkritja spomenika dr. V. Oblaku je bila celjskim Wolfovcem ugoden povod, da so proti mirnim češkim gostom in slovenskim someščanom iz samega slepega fanatizma izzvali poulične izgrede, za katere naj bi sedaj slovenski narod plačal račun.

Celjsko županstvo je dobro čutilo, kaj se pripravlja, in te priprave tudi politične oblasti niso bile neznane, ako smemo verjeti poročilom nemških listov. A da se je navzlic temu v Celju vršila revolta, to le kaže, da je bilo premalo oskrbljeno za vzdržavanje javnega reda in miru. Iz vseh poročil nemško-liberalnih listov pa je razvidno, da Slovenci in Čehi niso bili volkovi, ampak da so nahujskani nasprotniki kalili vodo. Zato je skrajna brezobraznost, da sedaj uprizoritelji izgredov zagovarjajo svoje »junaške čine«.

Celjski dogodki pa utegnejo imeti tudi politične posledice. V dobi, ko vse kriči o »zatiranju« Nemcev, dasi nimajo najmanjšega dokaza, izrabili bodo nasprotniki celjske dogodke v svoje politične namene. Dobili so novo orožje proti drž.-zborski večini, osobito pa proti nemški katoliški stranki, ki je navzlic ostudnim napadom vstrajala pri Slovanih ob času najviharnejših bojev.

Zato se nikakor ne čudimo, da od časa do časa treznejši, konservativni Nemci svaré radikalne življe in skušajo ublažiti z opomini razburkane valove narodnih bojev. Tudi sedaj se je oglasil v »Linz. Volksblatt-u« član katol. ljudske stranke, ki piše:

»Dogodki v Celju mečejo sence na vedno večje homatije v državi. Vladi, ki se brez dvoma trudi, da bi ublažila nasprotja in izvršila spravo, taki dogodki delo obtežujejo, ako ne onemogočujejo. Odgovornost pa ne zadeva vlade, ker ne more bistveno vplivati na postopanje posameznih narodnostij. Ako odlični poslanci govoré besede, ki niso naperjene le proti političnim nasprotnikom, temveč »proti nemškemu ljudstvu«, ako taki poslanci govoré o Nemcih kot »tujcih«, ako Slovenci oznanjajo »osvobojenje« nemškega Celja, in ako se to osvobojenje ne vrši naravnim, etnološkim potom, ampak s silo, potem ne moremo molčati, ker naša dolžnost je, kakor se je že večkrat zgodilo v eksekutivnem odboru desnice, da že sedaj povzdignemo svoj glas in one, ki v obžalovanja vrednih izrazih pospešujejo pretirani nacijonalizem, spomnimo na to, da se utegne njihov vpliv v zbornici jako skrčiti, ako katoliška ljudska stranka zapusti večino.

Ko se je šlo za gimnazijo v Celju, smo navzlic najhujši agitaciji svojih narodnih tovarišev, glasovali za dotično postavko, ker je za nas v prvi vrsti merodajna pravičnost. A ravno iz tega vzroka moramo govore posl. dr. Ferjančiča in drugih iskreno obžalovati ter odločno izjaviti, da takih besed in takega postopanja ne bomo trpeli. Ako ima za g. podpredsednika dr. Ferjančiča in gg. Slovence obstanek večine kaj vrednosti — in nam se zdi, da jo ima — potem jim moremo le svetovati, da s svojim postopanjem Nemcem ne onemogočijo obstanka v desnici.

Katoliška ljudska stranka goji najodkritosrčnejše želje miru in je vsak čas brez strahu obsojala narodne pretiranosti z nemške strani. Zato pa ima tem več pravice, da zahteva od svojih zaveznikov na desnici, da naj govoré in delujejo v istem duhu, ker sicer bi morali soditi, da je namen večine le boj proti nemštvu. Da bi v tem slučaju katol. ljudska stranka niti za trenotek več ne ostala v zvezi večine, je jasno. Gospodje dr. Ferjančič in tovariši naj torej dobro premislijo, kaj delajo. Ti pohodi, šovinistiški govori in sovražne besede proti našemu ljudstvu morejo preje razrušiti večino, nego vsi napadi naših rojakov. Kjer se gre za prave napade na nemški narod, stali bomo vedno na njegovi strani.

Zadnja celjska afera je nepremišljena, frivolna gonja, je veliko oškodovanje mirovnih teženj, katere ima državnozborska večina. Naj gospodje pomislijo, na kateri poti so in kaj so brez nas, naj pomislijo, da narod ne pride s silo in krikom, temveč s kulturnim, mirnim delom v vrsto kulturnih narodov. Na Dunaju igrati večino, doma pa uganjati narodni šovinizem, to ne gre dolgo, aut-aut; na Dunaju biti črn, v Ljubljani pa rudeč, to ne more imeti obstanka!«

Iz tega opomina je razvidno, da odlični član katoliške ljudske stranke ne pozna celjskih razmer in da se je poučil o zadnjih celjskih izgre-

LISTEK.

Učena basen.

(Angleški spisal Mark Twain.)

(Dalje.)

Ko je ekspedicija jeden dan počivala in se krepila, je nadaljevala svoje potovanje. Nekaj dnij pozneje je postavila tabor na prijetni ravnici in učenjaki so odšli za nadaljnimi odkritji. Prav kmalu so bili poplačani za svoj trud. Profesor Žabji Muhavec je našel čudovito drevo in poklical zraven svoje kolege. Preiskovali so ga z velikim zanimanjem. Bil je jako visoke rasti, raven in brez vsakega lubja, brez vej in listja. S trianguliranjem je določil ekscelenca Pajek njegovo višino; gospod Pajkovec je premeril njegov obseg ob vznožju in je sklepal na obseg druzega konca po neki matematični demonstraciji, katera se je opirala na dejstvo, da se drevo jednakomerno proti vrhu zožuje. Smatrali so drevo za prav izvenredno najdbo, in ker je pripadalo k doslej še nepoznani skupini, mu je dal profesor Gozdna Uš ime, ki se je glasilo jako učeno, in katero ni bilo nobeno drugo kakor ime profesorja Žabjega Muhavca, prevedno v staro mastodonščino, kajti pri raziskovalcih je bila že od nekdaj navada, da se njihova imena ovekovečijo in počaste na ta način v zvezi z iznajdbami.

Nenadoma pa je začul profesor Poljska Miš, ki je naslonil svoje ostro uho na drevo, da prihajajo iz njega polni, harmonični zvoki. To nepričakovano novost so preskušali in uživali vsi navzoči učenjaki drug za drugim, in veliko je bilo njih veselje in strmenje. Profesorja Gozdno Uš so naprosili, da k imenu drevesa še kaj pritakne in je podaljša, tako da se morejo že iz imena sprevideti njegove muzikalične lastnosti — to je on tudi storil in pridejal zraven besedo »currendanec«, prestavljeno v mastodonščino.

Med tem si je ogledoval profesor Polž okolico z daljnogledom. Odkril je celo množino takih dreves, ki so se vlekla v nepregledni vrsti s precejšnjimi presledki, kolikor daleč je segel njegov instrument, proti severu in jugu. Tudi je kmalu razkril, da so vsa ta drevesa na njih gornjem koncu s štirnajstimi velikimi vrvicami medsebojno zvezana, da so vrvice razvrščene druga nad drugo in da se nadaljujejo tako daleč, kolikor seže njih pogled.

To jih je iznenadilo. Nadinžener Pajkovec je hitel gori in prišel nazaj s poročilom, do te vrví niso druzega kakor pletenina, katero je kakšen kolosalen ud njegove skupine tam gori obesil, kajti on vidi še njegov plen, ki v podobi mogočnih cunj mahljá na vrvéh, in ki so brez dvoma zavržene kože čudovitih mrčes, katere je ona pošast ujela in požrla. In potem je hitel po jedni izmed vrvic, da bi stvar bližje preiskoval, toda začutil je nenadoma na podplatih, da ga je silno speklo, radi česar se je spustil naglo na lastni niti na zemljo. Tam je svetoval vsem, naj pohite hitro v tabor, predno se prikaže pošast, ki bi se morebiti ravno tako zanimal za učenjake kakor oni sami za pošast in njegovo delo. Hiteli so brzo odtod in pisali spotoma notice o orjaški pajčevini. Še tisti večer je izdelal ekspedicijski naravoslovec lep model orjaškega pajka, pri čemer mu ga ni bilo treba osebno videti, kajti našel je na drevesu kos njegove hrbtenice in vedel je potem prav natančno, kako izgleda ta stvar, kakšne so njegove navade in kaj najrajši jé — vse na podlagi tega priprostega dokaza. Napravil ga je z repom, zobmi, štirinajstimi nogami in rilcem, — in rekel je, da žre posebno rad travo, govedino, kamenje in blato. S to živalijo so po njihovem mnenju znanost jako obogatili. Upali so, da najdejo jeden mrtev eksemplar, da ga našopajo. Profesor Gozdna Uš je menil, ako bi se on in njegovi kolege poskrili, da bi morebiti celo živega ujeli. Svetovali so mu, naj poskusi. To je bil ves vspeh, katerega je imela njegova ideja. Konferenca se je končala s tem, da so imenovali pošast po naravoslovcu, ker jo je on prvi za Bogom ustvaril. »In morda tudi zboljšal«, je mrmral Govnobrbec, ki se je po svoji grdi navadi in nenasitni radovednosti zopet vsilil med nje. (Dalje sledi.)

dih le iz nemško liberalnih listov Najprvo konstatujemo, da je Celje po večini svojega prebivalstva slovensko in se »nemški značaj« vzdržuje le umetnim načinom in skrajnim terorizmom Wolfovih somišljenikov. In čisto slovenska je vsa celjska okolica, iz katere celjska nemška trdnjava nabira svoje janičarje. Naravnim in etnološkim potom se v Celju vrši proces, ki ga peščica prusakov s pomočjo renegatov s silo hoče ustaviti. V Celju se ne vrši boj proti nemškemu narodu, temveč proti nemškutarski kliki, ki s skrajno brutalnostjo preganja slovenske domačine kot »tujce« ter jih obsipa s kamenjem in psovkami kot »pritepene pse«. Mi gotovo ne odobrujemo narodnega klanja in pouličnih revolucij, toda celjske izgrede moramo zarezati na rovaš onim življem, katerih »prekajanje« in politične tendence je ravno linški politik vedno najodločneje obsojal.

Zopet dan našega ljudstva.

(Izvirni dopis.)

Včeraj je imela selška dolina svoj dan! Narod sam je priredil prisrčno ljudsko slavnost. Tam pod Ratitovcem, v slikovitih Selcih, zbralo se je včeraj vse polno naroda poslušat pošteno slovensko pesem in besedo. Pevsko društvo »Ratitovec« v Selcih je lahko ponosno na včerajšnjo slavnost blagoslovljenja svoje nove zastave. Narod ji je bil kum!

»Bog Te vsprejmi, kdor si prišel, prišel, da si naš med nami!« Ta krepki pozdrav gostom vseslovenske delavske slavnosti bliščal se je včeraj tudi nad slavolokom pred vhodom v selško vas, kjer je »Ratitovec« vsprejemal svoje goste ter jih mej pokanjem topičev in pozdravi zbranega ljudstva vodil v vas, ki je bila z zastavami in cvetjem odeta. Mej prvimi, ki so prihiteli, bili so vrli Škofjeločani s svojo zastavo, lepo uniformirani pevci pevskega društva »Kranj« in »Slovenska krščanskosocijalna zveza«, ki je poslala na slavnost odposlanstvo 30 svojih članov. »Ratitovec« je to odposlanstvo iskreno pozdravil, povdarjajoč po svojem predsedniku g. Jak. Uraniču važnost »Zveze«. Zahvalil se mu je tajnik g. Štefe, selška dekleta v narodni noši pa so goste odičila s cvetjem.

Skoro nato se je uredil sprevod društev k blagoslovljenju, katero je prevzel selški rojak, državni poslanec g. dr. Krek. Sprevod sta otvorili gasilni društvi iz Železnikov in Selc, nato je korakala na čelu drugih društev »Slovenska krščanskosocijalna zveza« z zastavo sv. Mihaela, ki je bil ves okrašen z duhtečim cvetjem. Za »Zvezo« pa so se vrstila društva: Akademično društvo »Danica« z Dunaja, »Katol. rokodelsko društvo« iz Škofje Loke z zastavo, »Moško pevsko društvo Kranj«, Bralno društvo iz Železnikov z zastavo in ondotno konsumno društvo, člani »Gospodarske zadruge« iz Češnjice v narodni noši, »Bralno društvo« Dolenjavas, potem družice v narodni noši in pevke in pevci pevskega društva »Ratitovec«. Društva so se ustavila pred domom blagorodne gospe kumice Marije Kosove, soproge g. prof. dr. Fr. Kosa iz Gorice. »Živela kumica!« donelo je od vseh stranij, ko je stopila pred naše vrste; zastave so se ji poklonile, potem pa je šel sprevod v cerkev

Stopil je pred altar dr. Krek. Oglasimo se danes najprej pri Očetu Luči, ki dá vsak dober dar — tako nekako je pričel svoj govor. Jeden najlepših psalmov Davida, nadaljeval je, je tisti, ki opisuje, kako so peli v babilonski sužnjosti Izraelci. Neki mož, ki je prišel iz babilonske sužnjosti, opisoval je to: Ob reki smo sedeli in jokali in na vrbe smo obesili cimbale, ko so prihajali Babilonci k nam, in dejali, naj zapojemo pesem, odgovarjali smo: kako naj pojemo v tuji deželi? . . . V tem psalmu je globoko izraženo vodilo pevskega društva. Ako hoče srečno vspevati, mora se društvo opirati na dom, v domači zemlji mora biti v zvezi z domom. Na tuji zemlji se ne poje . . . Velja to tudi tistim, ki so v zvezi z domom, da ni mogoče dobro peti, ako se ne spominjamo tudi Tistega, ki bode sodnik naš. Kako naj pojemo v tuji zemlji? . . . Zastava nova budi trdno ljubezen do te domače zemlje, na kateri živite, do vsega slovenskega doma; če bode ž njim v zvezi in če bode ljubezen ta poganjala svoje vrhove do našega pravega doma, ki je v nebesih, potem bode društvo srečno vspevalo. Vprašanje, kako naj pojemo v tuji zemlji, rešujeta na zastavi podobi sv. Jožefa in sv. Cecilije. Ljubimo domovino, a ta ljubezen ne sme zatreti ljubezni do Boga, do našega nadzemskega doma. Služi naj društvo v razvedrilo krščanskim mladeničem, ki naj si v društvu izobrazujejo dušo, in sv. Cecilija naj v društvu združuje poštene mladenke! Sledil je blagoslov, potem pa se je razvila nova zastava in pobratila se s svojimi sestrami, katere so družice ovenčale z lipovim cvetjem. Zastava je krasno delo gospe Hlavke. Na jedni strani ima sliko sv. Jožefa, na drugi sliko sv. Cecilije. Obe sliki je mojstrski duhovito komponiral g. Grohar. »Narodu v slavo naj pesem doni«, ta napis se blišči na zastavi v zlatih črkah. Liro na zastavi je lično izvršil pasarski mojster g. Kregar. Na jedni strani je zastava bela, okolu podobe se vijó rože v narodnih barvah, na drugi strani je rudeča z zlatimi rožami. Ob zabijanju žebljev čula se je marsikaka pomembna beseda. Kumica dr. Kosova zabila je žebelj z besedami: »Lepe pesmi glas seže v deveto vas!«, dr. Krek: »Bratje tesno se združimo, pojmo vnetega srca!« Predsednik »Zveze« g. Kregar: »Naj bi čula tudi pesem zmage naše!« »Danica«: »Bratje za dom!« Tudi predsednik selškega bralnega društva je v zastavo zabil žebelj s krepkim pozivom: »Naprej zastava Slave!«

V imenu deklet je pripela gospodična Anica Šlibarjeva zastavi krasen trak. Pri sveti maši prepeval je zbor »Ratitovca«.

Skupni obed se je vršil v prostorih gospoda Fr. Tavčarja. Predsednik »Ratitovcu« gospod Uranič je napil gostom in dr. Kreku, gospod Urbanija kumici, ki je s tem pokazala, da je z nami jedne in iste misli, da je vrla Slovenka. Vsi gostje so priredili gospej kumici srčno ovacijo, ki naj ji priča, da ljudstvo ve ceniti tistega, ki mu je naklonjen. Tudi spoštovanemu njenemu soprogu smo navdušeno pripili. Gospod Jakopič je povdarjal potrebo hrvatsko-slovenske vzajemnosti ter izrazil nado, da bode z lepo pesmijo širil to vzajemnost tudi »Ratitovec«, kateremu napija. Gospod Štefe dejal je, da je »Zveza« tem rajše prihitela v Selce, ker je ta kraj našemu dr. Kreku tako mil in drag. Sem pohiteva k svoji materi. »Zveza« kliče v Selcih: »Bog živi majko dr. Kreka!« G. dr. Krek dejal je, da zastava je znamenje boja. Boju, katerega bijejo krščanski socijalci pod zaščito sv. Mihaela, veljaj napitnica. Gospod dr. Kos iz Gorice je napil moškemu pevskemu društvu Kranj, ki je v tolikem številu prihitelo na to ljudsko slavlje in ki nas je med obedom razveseljevalo z milim svojim petjem. Slava takim pevcem! Predsednik moškega pevskega društva Kranj g. Lovr. Rebolj zahvalil se je in pozval pevce, naj zapojo kumici lepi Hajdrihov »Pozdrav!« Župnik gospod Erzar je napil naši delavski organizaciji. Mešani zbor »Ratitovca« je zapel še nekaj ljubkih pesmij.

Ljudska veselica po popoludanski službi božji na vrtu g. Šlibarja je bila v prvi vrsti izraz zdravega pojmovanja našega ljudstva. Takoj ko je »Ratitovec« zapel prvo pesem, prišli so brzojavni pozdravi od »Sloge« iz Siska in hrvatskih kršč.-socijalnih delavcev zagrebških. Tisti, ki so včasih akademično pisali o hrvatsko - slovenski vzajemnosti, mogli bi videti tu, kako so krščanski socijalci to misel praktično razširili mej našim ljudstvom. »Ratitovec« se je takoj odločil, da pošlje z »Zvezo« na karlovško slavnost odposlanstvo z zastavo. Istotako se je odločilo železniško bralno društvo. Dalje so brzojavili »Slavec« iz Ljubljane, g. Simon Krek iz Gradca in konsumno društvo iz Ljubljane.

Nastope pevcev iz Kranja je ljudstvo vsakokrat pozdravilo z burnimi vzkliki. Slavnostni govornik gospod Urbanija je risal muke naroda slovenskega, kateremu želi sloge. Za njim je nastopil gospod dr. Krek. Prvi smo bili krščanski socijalci slovenski, ki smo z narodom našim nastopili z zahtevo, da se naša država približa Rusiji. To zahtevajo dejanjske razmere. (Vse ploska.) Veselo znamenje je, da so to že pričeli pojmiti. (Živio-klici.) Do zveze z Rusijo bodo Avstrijo prisilile razmere. Druga naša točka je točka našega juga. Vzajemnost s Hrvati — širimo jo, bratimo, združujmo se ž njimi, zgradimo si ž njimi en narodni dom. Vse gibanje pa se naj vrši iz ljudstva. Naše ljudstvo je zavedno, ki pojmuje te točke, in vztrajno je, ker ve, da se gre za dobro stvar. Govornik omenja razmere v parlamentu. Parlament mora postati ljudski parlament — potem bode parlament dela, prej pa ne. Zato organizujmo ljudstvo!

Vrstile so se še pesem za pesmijo, potem pa se je razšlo ljudstvo zopet v svoja selišča lepe selške doline, ki je pokazala včeraj, da ljudstvo stoji čvrsto organizovano v krščansko-socijalni organizaciji.

Nova teorija o narodnosti.

Veliko število renegatov je Mažare tako vzoholilo, da zatrjujejo zdaj že javno, da na Ogerskem ne more biti druge narodnosti, nego samo mažarska. Povodom proslave petdesetletnice smrti največjega mažarskega pesnika Pötöfija, rojenega Srba Petrovića, se je namreč izjavil v svojem slavnostnem govoru Bela Talian, da more biti vsakdo, ki se narodi na Ogerskem, četudi je tujega porekla, pri vsem tem pravi Mažar. Primer za to najde govornik na Ogerskem v izobilju, a med drugimi je tudi slavni mažarski pesnik, ki je v svojej mladosti govoril le srbski, a postal vendar slaven Mažar. Toda pri vsem tem, da se vsi mažarski krogi zasebni in državni zavzemajo za renegatstvo ter ga na vse načine podpirajo, vendar je po njihovem mnenju še vse preveč Nemažarov na Ogerskem. Treba tedaj postaviti novo teorijo o narodnostni asimulaciji prebivalcev na Ogerskem. Kar je Bela Talian povedal le bolj prikrito, to je izvel Albert Kovač v jednem mažarskem listu čisto očitno. Po njegovi trditvi niso prišli Mažari že na Ogersko kot čisto turansko pleme. Že na potu so se pomešali s Perzi in Rusi, a v Besarabiji pa še posebno z Židi, kar se vidi že iz upliva židovskega jezika na mažarski, a mi bi rekli tudi še iz posebne ljubezni med Židi in Mažari, ki je zavladala med njimi v novejšem času v tolikej meri, da bodo Židi iz same sebične ljubezni ogersko prebivalstvo popolnoma izsesali, če pošteneji sloji naroda ne najdejo sredstev, da se rešijo tega svojega starodavnega pobratima, kakor ga Kovač zove. Ko so prišli Mažari na Ogersko, nadaljuje Kovač, so se slednjič pomešali s tamošnjimi slovanskimi in germanskimi prebivalci tako močno, da se je izgubil skoraj popolnoma njihov turanski tip in so bili izjednačeni z Evropejci.

Ta trditev Kovačeva je resnična, ter so jo filologi že zdavnaj dokazali. Tako je poznato, da je v mažarskem jeziku več nego cela tretjina slovanskih besedij. Potemtakem, pravi Kovač, ima dandanes Mažar skoraj samo slovansko in germansko kri v sebi. Ali nekaj je pa le če ostalo Arpadove krvi, toliko namreč, da se je vzdržala mažarska pasmina. A ne samo to, nego po mnenju pisatelja Kovača je ostala tudi sposobnost te pasmine, da spreminja Hrvata, Slovaka, Nemca in druge po »fizičnej sposobnosti in duhu« v prave Mažare. Posebno se to vidi pri Hrvatu, pravi Kovač. Hrvat je različen od drugih Slovanov po telesu in po duhu; in vendar vidimo pred seboj vkljub različnemu jeziku jedno ter isto fizično in duševno postavo. Tukaj vidimo jeden ter isti etnografski tip, tako da bi mogli reči, da Hrvat, ki mrzi Mažara, mrzi svojo lastno kri in meso. To je nekaj novega in po mažarskej etnografiji skovanega. Kar trdi Kovač o Hrvatih, ni bilo nikdar res in tudi ne bode, vsaj dosedaj ni še nobeden etnograf prišel do tega sklepa. Vidi se, da je Mažaru vse nič, kar ne gre v njegovo korist, s tako sleparsko pisarijo pridobi vsak nekoliko zmešanega in nerazsodnega mažarskega prebivalstva na svojo stran, da tako propagando dela za mažarsko državo.

Ono, kar je povedal Talian, pravi Kovač, ni samo fraza, nego je prava resnica, dokazana znanstveno. A nasledek tega mešanja krvi je današnji mažarski narod. Potem takem se dandanes na Ogerskem ne more nobeden več roditi kot Turek, Nemec ali Slovan, nego le kot Mažar. A vsled tega ima mažarski narod na Ogerskem pravico ne samo živeti, nego tudi vladati in sicer samo on edini in sicer tako, da ni dolžan z nikomur deliti tega gospodstva.

Mažarski narod ima pravico, tako sklepa ta moderni etnograf, da smatra na celem Ogerskem vsakega, in ko bi bil tudi mešane krvi in tujega jezika, za pravega Mažara; in ima pravico zahtevati od njega ljubezen in zvestobo mažarske domovine, a proglasiti vsakega za izdajico domovine in naroda, ki bi to zvestobo prekršil s tem, da

hoče uvesti kakšno drugo narodno podlago za to državo. Mažari so vršili svoje gospodstvo vedno modro, velikodušno in hrabro, a to samo povečuje njih pravico do vladanja.

To je najnoveja mažarska pesem o mažarskej državnej ideji. Dozdaj so bili Mažari zadovoljni, da so se zvali na Ogerskem politični narod mažarski, samo da morejo vladati. Tajiti niso mogli, da žive na Ogerskem razun njih še druge narodnosti, vendar pa so hoteli, da imajo prvenstvo kot »političen« narod pred drugimi. Če tudi je to nekaj absurdnega, kaiti po navadi ima beseda »narod« etnografski in politični pomen, vendar Mažari še tudi s tem niso zadovoljni, kajti vkljub vsemu zatiranju se vzdigujejo nemažarske narodnosti na Ogerskem ter prete umišljenemu državnemu jedinstvu »političnega« mažarskega naroda. Tako v bodoče ne sme biti, si mislijo vroče mažarske glave. Temu se mora konec storiti s tem, da s silo proglasimo vse prebivalce ogerske za Mažare. Kdor se bode protivil, ta naj se proglasi za narodnega sovražnika ter ga treba ugonobiti, saj ima država dosti sredstev za to.

Šovinističnemu mažarskemu časopisju ta najnovejša teorija o narodnosti gotovo ugaja, vsaj se ni nobeden ujavil proti temu najnovejemu mažarskemu etnografu, ki proglasi le z jedno potezo svojega peresa toliko milijonov ogerskih prebivalcev za Mažare, če tudi ne znajo niti besedice mažarski. A lotil se je celo Hrvatov, ki so vendar do najnovejega časa veljali za zaveznike mažarskega naroda in bili ž njimi deloma ravnopravni. Vsaj po ustavi so tudi Hrvati političen narod s posebnim teritorijem. Kaj poreče na to glasoviti Kovač, ki sicer noče razlikovati Hrvata od Mažara? Tukaj se je vzprotivil njegovi teoriji še zakon, kateri se mora vendar spoštovati, dokler se ne spremeni. A Hrvati gotovo ne bodo nikdar na to pristali, da se spremeni po želji Kovačevej, — pa tako bode splavala ta glasovita teorija o panmažarstvu po vodi vsaj kar se tiče Hrvatov. Hrvatski časopisi so se seveda pozabavili s tem čudnim pojavom v mažarskem časopisju že radi tega, ker se je Kovač tako ljubeznivo (!) spomnil Hrvatov. Hudo so ga obsodili vsi razun uradnih listov radi takega prismuknjenega in niti najmanje resnobnega dokazovanja. To je resnica, da je tako pisanje prismuknjeno, toda bilo je že tudi večkrat poprej po mažarskih časopisih iznešenega o Hrvatih in Hrvatskej marsikaj, kar bi se bilo moralo najostreje obsoditi tudi v uradnih listih in ne samo v opozicijonalnih, pa se ni. Zbog popustljivosti od izvestne strani je rasel Mažarom greben od dne do dne, da so se slednjič predrznili na dan s teorijo, ki spreminja Hrvata kar nemudoma v Mažara, pa mu še grozé, da ga bodo proglasili za izdajalca Mažarske, če se jim ne uda brez vsakega odpora. Zategadelj zasledujmo dosledno delovanje naših narodnih protivnikov, branimo odločno in vselej, kar je našega, a še posebno, če se moremo sklicevati na zakon, kakor v tem slučaju, ko našo politično in narodno samostalnost brani ustava. Moramo znati, da so Mažari vsi jednaki protivniki naši, in da je to, kar je izrekel Kovač, po našem mnenju sicer nezmisel, ali na Ogerskem velja za pravo resnico. Tukaj se ne vpraša, ali tako dokazovanje odgovarja znanosti in pravu, ampak ali goji in širi mažarski narodni šovinizem, od katerega so v novejšem času vsi Mažari zaslepljeni.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Obstructio rediviva. Čim bolj se približuje trenotek, ko se snide državni zbor, tem bolj gine upanje na mirno delovanje avstrijskega parlamenta. Vedno manjši je krog onih mož, ki trdijo, da se bodo lahko v miru izvršile volitve v delegacijo, več pa vlada itak ne potrebuje, ker tudi nadalje še lahko dela s pomočjo § 14. Tej misli pa naravnost oporekajo nemški nacijonalci. Pravijo, da se je grof Thun tokrat grozno zmotil. Letos ne bo več vlekel izgovor, da treba varovati moč države na zunaj, in tudi na veleposestvo, ki se je lani še dalo pregovoriti, letos to več ne bo vplivalo. »Take lepe fraze, pravijo nacijonalci, dandanes ne vlečejo več. Preveč so že izkusili v zadnjih letih in se prav dobro prepričali, da treba postopati naproti možu, kakoršen je grof Thun, le z najostrejimi, brezozirnimi sredstvi. Kako bo grof Thun izvedel skupni proračun brez § 14., delegacij in brez kršenja ustave, je njegova stvar. Nas ta zadeva prav nič ne briga, dokler sta na krmilu Thun in Kaizl. Mi poznamo le jeden cilj in ta je dosega gospodstva Nemcev v Avstriji, in v dosego tega namena se ne strašimo nikakih sredstev«. To so pač dovolj jasne besede, katerih posledice bi bile že sedaj jasne vsakomur, ko bi se ne računalo na razdvojenost v nemških opozicijskih strankah. Gotovo je namreč, da dandanes ni prav nikakega prijateljstva mej nemškimi nacijonalci, liberalci, liberalnimi veleposestniki, krščanskimi socijalci in drugimi, more jih pa vkljub temu še zjediniti vsaj nekatere naštetih strank, sovraštvo do krščanstva, in slovanstva, in to je dovolj v dosego obstrukcije redivivae.

Mladočehi in položaj. Oficijelni organ mladočeškega kluba piše o notranjem položaju v Avstriji mej drugim sledeče: Češki poslanci mej počitnicami niso lenarili in so bili vedno na straži. Eksekutivni odbor je v vedni dotiki z Dunajem, imel je opetovano posvetovanja in se je dobro poučil o vladnih namerah nasproti Čehom. Grof Thun in dr. Kaizl sta dala pomirjevalne odgovore in bodo zastopniki v kratkem o tem poročali poslancem in zaupnikom. Vlada ima sedaj samo jedno nalogo in le jedno dolžnost, namreč z največjo odločnostjo izogniti se novim izbruhom obstrukcije. — Kakor se vidi, mej vlado in Mladočehi ni toliko nasprotstva, kakor poročajo radikalni listi, in nagodba ter sladkor pri njih ne zadeneta ob nobene ovire.

Grof Goess in Coudenhove sta si v marsičem precej podobna in oba vzbujata v svojih deželah pri večini prebivalstva le to željo, da ju osrednja vlada čim preje zameni z drugima naslednikoma. O grofu Goessu je le predobro znano, da posebno v zadnjem času ne dela tega, kar bi bilo ljubo večini, marveč da se je pri svojem zadnjem inspekcijskem potovanju pokazal malone pravega agitatorja italijanske stranke in da je na pritožbe slovenskih kmetov oddal izjavo, ki je kaj malo primerna vladnim interesom. O češkem namestniku grofu Coudenhove se to sicer ne more trditi, vendar pa je njegova nujna premestitev že davno jedna glavnih zahtev mladočeške stranke. Mož ima, kakor pravijo, vse premalo smisla za deželne in posebe za potrebe češkega naroda. Iz tega toraj sledi, da postaja večina prebivalstva Češke oziroma Primorske vedno bolj nezadovoljna s postopanjem obeh grofov in da si želi čim na gleje spremembe. V tem oziru sta si toraj podobna namestnika grofa Goess in Coudenhove.

Pred vojnim sodiščem v Rennesu se je v soboto vršila druga javna obravnava, ki je bila v marsičem vrlo zanimiva in ki je ob jednem pokazala, da Francija ne dospe še tako kmalu do zaželjenega miru, da še več, da morda sploh ne pride miru, ker je zato že — prepozno. Korupcija, katero morda ni toliko provzročila nesrečna Dreyfusova afera, kakor pa elementi, ki se skrivajo za njo, je tolika, da Franciji ni zlepa pomoči. Zaslišana sta bila v sobotni seji poleg nekaterih drugih manj važnih prič bivši predsednik francoske republike Kazimir-Perier in pa tedanji vojni minister general Mercier. Prvi je sicer mnogo govoril in pojasnoval kritične dogodke za njegovega predsedstva, toda povedal je v glavnem le to, da on sam ni bil poučen o tajnostih, ki so se baje dogajale v tedanjem Dupuyevem ministerstvu in v oddelku vojnega ministra, nasprotno je pa general Mercier v največje začudenje vpričo Dreyfusa izjavil, da je še danes prepričan o njegovi krivdi, kateri izjavi je Dreyfus kajpada najodločneje ugovarjal. General Mercier je izpovedal, da je bil nemški cesar sam zapleten v to vohunsko zadevo in da jo je osebno vodil. Glavni agentje v Parizu, Strassburgu in Bruselju so direktno občevali z nemškim cesarjem. Mercier je dokazoval, da je izšla izdaja naravnost iz vojnega ministerstva, in da jo je učinil jedini Dreyfus, ker je bil prideljen uradu, ki je preskrbel natisek tajnih vojaških načrtov, do katerih ni imel nihče pristopa. Ko bi bil le v najmanjšem dvomu glede njegove krivde, pravi general proti koncu, izjavil bi takoj: Dreyfus je nedolžen. Toda o tem ne more biti govora in zato sem vkljub vsem nasprotnim poskusom in vsem ogromnim svotam, ki so jih njegovi prijatelji izdali v to svrho, vedno trdneje prepričan o Dreyfusovi krivdi. Svota, ki so jo izdali, da bi opravičili Dreyfusa in ki je došla samo iz Nemčije in Anglije, znaša okroglih 85 milijonov frankov. General pa ni samo mlatil prazne slame, marveč je dokazal svoje trditve na podlagi verodostojnih dokumentov, ki se v veliki večini nahajajo v rokah vojnega sodišča. — Izjava generalova je napravila, kakor smo že rekli, mogočen vtis na vse slojeve. Židje kriče o samih lažeh, trezneji krogi so pa jeli globlje segati v celo zadevo. Kajpada so uprizorili židje takoj burno demonstracijo, katere žrtva so pa bili le nasprotniki židov, kot da bi bili antisemiti provzročili vse škandale. Prijeli so znanega Déroulèdea in še petnajst drugih oseb, mej njimi predsednika antisemitske in člana patrijotiške lige Guérina ter Barilleta in Ballieresa, dalje Haberta, Frechencourta in Monicourta. Splošno se govori, da je Waldeck-Rousseau vsled tega pričel tako gonjo proti nasprotnikom židovstva in zasledil neko novo zaroto, ker se je zadeva nenadno obrnila neugodno za Dreyfusovce.

Socijalne stvari.

Boj žganju.

Pred leti se je bilo začelo v slovenskem časopisju živo gibanje proti alkoholizmu. Nekaj časa je to gibanje zastalo, v novejšem času pa je izšla v Pulju brošura: »Šola v boju proti pijančevanju«. Spis je posnet po enakem nemškem nagradenem spisu. Ljudske šole so sprejele brošuro v svoje knjižnice, in upati je, da ne bode brez sadu ostalo.

Spis ima namen učitelje navdušiti, da s poukom o škodljivosti alkohola vcepijo vže otrokom prepričanje, da se je treba tega strupa varovati, ter se tako obvarujejo, da ne zabredejo pozneje v pijančevanje. Učitelji naj zbirajo sosebno ob nedeljah in praznikih odraščujočo mladino okoli sebe, jo zabavajo s poukom v strokah, za to mladino zanimivih in koristnih ter drugimi nedolžnimi zabavami ter jo odvračajo od pohajkovanja in popivanja. Tudi katehetje naj se ozirajo ob vsaki priložnosti pri poduku v krščanskem nauku na potrebo, mladino trezno ohraniti.*)

V zadnjem času se je oglasil nekdo zopet v »Slovencu« se spisom, v katerem zagovarja zmernost in zdržnost, ter nas seznanja z gibanjem zoper alkoholizem po drugih deželah.

Potrebno je, da se v bran postavijo prijatelji ljudstva njegovemu dušnemu in gmotnemu propadu, kateri mu preti po nezmernem vživanju žganja. Da store duhovniki to dolžnost pri vsaki priložnosti, je javno znano; da katehet ne zanemarja nobene priložnosti, da opozarja otroke na nevarnosti in greh pijančevanja, se razume samo ob sebi. V ljubljanski škofiji se je vpeljala družba treznosti, ki ima svoje praznike, ob katerih ponavljajo udje obljubo treznosti; takrat se jim gotovo tudi v primernem, nalašč za družbo izbranem govoru razlože strašne posledice pijančevanja, ker brez tacega govora bi bila družba mrtva. Zbira se mladina v Marijine družbe, katere imajo posebej nalogo varovati mladino v najnevarnejših letih, da se ohrani značajna in ostane na pravi poti.

V nekaterih krajih je na Kranjskem nekoliko dobrega storil tudi deželni davek na žganje. Trdilo se mi je v nekem kraju, da od tistega časa se je nekoliko omejila pijača iz špiritovega žganja. Poprijeli so se pa domačega, katerega v dobrih sadnih letih mnogo nažgo, ki sicer ni tako strupeno, kakor špiritovo. Kjer pa ni domačega žganja, ali so ljudje le špiritovega navajeni, tudi ta davek malo ali nič ne izda.

A vkljub vsemu temu, vkljub vsem naporom tako malo sadu! Vidi se očitno, da se pijančevanje, sosebno žganjepitje ne zmanjšuje, ampak širi. Kako bridko je videti, ko se drve od vrat do vrat trdni, mladi, zdravi ljudje in beračijo, samo

*) Pri tem se je g. pisatelju vrinila, menim da ne z namenom, ena pomota. Pravi namreč: »Obžalovati je le, da marsikdaj gole dogme odrivajo v srce segajoče besede moralnega pouka«. V krščanstvu sploh je dogma podlaga morali; kjer ni trdne in prepričevalne dogmatične podlage, tam se maje tudi morala. V dokaz nam je lahko vse življenje denašnjega časa.

da dobe za žganje; kako je mladina vedno bolj podivjana, kažejo pretepi in poboji. Ako vprašamo: zakaj so se zbili, nam se po navadi odgovarja: pijani so bili, tam in tam so se žganja napili. Cele družine žive ob žganju, pijo ga, pravijo »za potrebo«, možkim je špirita vsak dan »potreba«, kakor ženskam kave; otroci se vadijo te pijače v prvi mladosti, sosebno ko starim pri težkem delu pomagajo, ali gredo kam na dnino. Da, matere celo motijo z žganjem otroke v zibeli.

Vidi se, da poduk nič ne izda in tudi izdal ne bo, dokler bodo javne naprave take, ki ljudi po sili v pijanost zapeljujejo. Poželjivost je presilna, da bi se ljudje sploh mogli premagati, ako jim je priložnost v greh povsodi nastavljena. Take priložnosti so krčme. Krčem je toliko nastavljenih brez vse potrebe. Žganje se toči po posebnih žganjarijah, po štacunah, koliko pa še po zakotnih hišah brez dovoljenja gosposke. Ti mnogoštevilni žganjarji hočejo »zaslužiti«, zato vabijo ljudi na pragu stojé, opojene silijo s pijačo, ako se pa pri vsem tem ljudstvo njim na ljubo še dosti ne gane, se poslužujejo še vabljivejših sredstev: godbe, plesa. Tako ima živa, lahkomiselna mladina povsodi nastavljene zanjke, kjer se vadi pijančevanja, v pijančevanju že izurjeni se utrjujejo v svoji strasti. Ker je toliko konkurence med krčmarji, gleda vsak, da kupi pijačo kolikor mogoče po ceni. Zato smo prišli tako daleč, da pri toliki množini krčem bolnik tudi za silo ne sme vina iz krčme piti, ker se mu je po pravici bati, da si s ponarejeno, z vsemi zmesmi zmešano brozgo zdravje še bolj pokvari. Star mož mi je pravil: »Po pravici vam povem, da sem v mladosti kozarec vina izpil, pa mi je koristilo, sedaj mi pa vselej škoduje, če ga pijem; ker ne dobim več nikjer dobrega, zato pijem raji žganje.« Pil je sem ter tje domače žganje, pa ni bil pijanec.

Kedar prosi kdo za pravico krčme ali žganjarije, vpraša gosposka v prvi vrsti občino o potrebi za tako privolitev in o zanesljivosti osebe. Tu je za svojo občino skrben župan v veliki zadregi. Prosilec si je že poprej nagladil pot, tu imajo veliko vlogo žlahta, botri, prijatelji, podmite in tudi pretenje. Ako so bili občinski možje tako trdni, da se niso dali omehčati, se prošnjik pritoži in gosposka prav inkvizitorično preiskuje, je li se dotični občinski sklep tudi pravilno vršil. Tako preiskovanje je mnogokrat za može neka moralna sila, da dovolijo. Zdi se, kakor da bi šlo gosposkam pri takih dovolitvah v prvi vrsti za fiskus. Ako pa prošnjik pri prvem poskusu propade, počaka do prihodnje volitve, do tedaj ima že svojo stranko, in vsa reč se izide prav gladko.

Za vspešen boj zoper pijančevanje bi bilo treba v prvi vrsti zmanjšati nepotrebno število krčem, kjer se opojne pijače točijo, in strogo paziti, da se žganje ne bo, kakor sedaj, v hišah brez dovoljenja gosposke točilo. Potem je pa tudi treba zakona zoper pijančevanje, katerega bi morale gosposke z vso odločnostjo izvrševati. V državnem zboru je bil že tak zakon predložen, zgubil se je pa nekje v odseku, da ga menda ne bo več na dan.

V Ameriki, kakor se čuje, se ne smejo dajati opojne pijače mladoletnim pod 24. letom, otrok je ne dobi, tudi da bi jo domov nesel. Pri nas pa hodijo otroci po žganje, ga na poti pokušajo, tudi pijó ter z vodo zalivajo. Šolski otroci se zberó ter dajo za žganje; kedar odrastejo, se začno prosto po pivnicah vlačiti. Stariši so pa tako slabi, da odraščajoči mladini tega ne zabranijo, manjka jim moralne moči za to, mnogokrat to prezirajo, ker so se bili začeli tudi sami v teh letih pijančevanja vaditi.

Ali ne bi bilo prav, pijanca kaznovati, pa tudi gostilničarja, ki ga je napojil? Pri nas se pretepalci in ubijalci s pijanostjo izgovarjajo, in to jim kazen olajša. Pravica opojne pijače točiti bi se morala dajati samo zanesljivim ljudem, ko bi se pa kdo skazal nezanesljivega, naj bi se mu vzela za vselej.

Po prepričanju pisalca teh vrst je v prvi vrsti treba, da gosposke odstranijo ali vsaj zmanjšajo priložnosti, katere v pijanost zapeljujejo, in vse storé, da se to zlo preprečí, sicer pri tolikih zapeljivostih ne bodo izdali veliko niti napori cerkve, niti šole, niti društev. Gibanje zoper alkoholizem ne sme zaspati in to gibanje morajo tudi oblastva podpirati. Le tako bode mogoče v korenini zatreti zlo, katero tira ljudstvo v dušno in telesno propast.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. avgusta.

(**Visok gost.**) C. in kr. visokost nadvojvoda Josip Ferdinand se je včeraj pripeljal na Bled in nastanil v Mallnerjevem hotelu.

(**Osebne vesti.**) Fcm. vitez Succovaty se je včeraj pripeljal s Toplic v Ljubljano in danes odpeljal v Kočevje. — Inženêr Al. Muck je imenovan višjim inženerjem.

(**Premeščeni**) so čč. gg.: Mihael Horvat, veroučitelj v Konjicah, kot župni upravitelj na Babino polje; Jos. Šolar iz Boštanja kot I. kapelan v Št. Jernej, Fr. Sturm iz Podzemlja v Reko na Kočevskem, Anton Medved kot kuratni beneficijat na Vače, A. Koritnik kot II. kapelan v Polhov Gradec, A. Ratajec kot II. kapelan v Št. Jernej, J. Debevec kot II. kapelan v Vipavo, Jos. Nagode v Boštanj, Jos. Perz v Podzemelj, J. Traven kot II. kapelan na Ig, Al. Wester kot II. kapelan v Selca. Stalni pokoj je dovoljen čč. gg: Antonu Lenasiju, župniku v Ihanu, Fr. Klemencu, župniku na Uncu, in Matiji Torkarju, župniku v Košani.

(**Glede romanja v Jeruzalem**) na razna vprašanja odgovarjamo, da do polnega števila primanjkuje še 90 romarjev. Ker z 20. t. m. poteče obrok, ko treba z Lloydom pogodbo skleniti, zato je skrajni čas, da se prijatelji romanja zglase vsaj do sobote 19. t. m. Odlašanje zglasitve do zadnjega onemogoči vse nadaljno delovanje. Od pravočasnega zglašenja je odvisno, bode li romanje mogoče ali ne.

(**V Karlovec**) se je danes popoludne odpeljalo okoli 50 članov raznih slovenskih delavskih društev k blagoslovljenju zastave obrtno-delavskega društva »Nade«. V duhu spremljamo svoje rojake na potu med brate Hrvate z iskreno željo, da se čim trdneje učvrsti vez med bratskima narodoma in da slovenske ter hrvatske zemlje postanejo varen dom ene obitelji pred skupnim nasprotnikom!

(**Birmanih**) je bilo ob zadnji kanonični vizitaciji in birmi v moravški dekaniji: V Krašnji 118, v Blagovici 78, v Češnjicah 48, v Št. Ožbaltu 78, v Št. Gotardu 75, v Čemšeniku 215, na Sv. Planini 20, v Potoški vasi na smrt bolna Frančiška Drnovšek, v Zagorju 508, v Kolovratu 102, v Pečah 82, v Moravčah 492, skupaj 1884.

(**Musica sacra.**) V torek dne 15. avgusta je pontifikalna maša v stolni cerkvi ob 10. uri: Mašo »Panis angelicus« zl. Miroslav Koenen, graduale A. Foerster, ofertorij Moric Brosig. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Cecilijino mašo v B-dur, zložil J. Benz, graduale »Propter veritatem« Ant. Foerster, ofertorij »Assumpta est« Ign. Laharnar.

(**Iz Krškega**) se poroča, da se je dne 10. t. m. topničarski nadzornik podmaršal vitez Kropatschek pripeljal v Krško nadzorovat tamošnje strelne vaje. Topničarski polk štev. 8. je končal svoje vaje; dve bateriji sta danes zapustili Krško, ostali dve odrineta v sredo.

(**Prizivi**) glede osebne dohodnine so po zakonu z dne 25. okt. 1896 koleka prosti. Z dežele pa nam pišejo, da je neko okr. glavarstvo od dveh nekolekovanih prizivov zahtevalo kolek po 50 kr. in kazen 30 kr. K temu pripomnimo, da vsled neke lanske naredbe oblastva zahtevajo kolek od vlog, ki niso pravi prizivi proti določeni osebni dohodnini, temveč le gola vprašanja. Mogoče, da je to bilo tudi v tem slučaju.

(**Tržaške razmere.**) Iz Trsta se nam poroča: Kakor smo že večkrat poročali, je bil tržaški župan, dr. Karol Dompieri, voljen županom s pomočjo konservativnih in s temi v soglasju tudi slovenskih glasov. Naši glasovi so mu toraj pomogli do prestola tržaškega. No, reči smemo, da osebno Dompieri ni zlorabljal naše pomoči, marveč da je le siljen po pritisku progresovske klike pritiskal tudi on na nas. »Progresso« Dompieri-ju ni bil naklonjen že s početka ne, ker so ga volili Slovenci in kristijani in pa ker Dompieri v srcu ni nikdar soglašal z njihovimi prostozidarskimi in protiavstrijskimi cilji. Radi tega so iskali po prilikah, kako bi mu izpodmaknili stol in ga nadomestili s svojim človekom, ki bi naj bil v prvi vrsti brezverec. In to priliko, menijo, da so našli zdaj v kočljivi zadevi poneverjenja 24.000 gld., katero je baje izvršil neki magistratni uradnik Millatovich. Denar je lastnina erarja, kateri denar ima pobirati pravico magistrat na državnih davkih. Stvar preti biti za župana usodepolna, kajti progresova klika mu očita malomarnost v nadzorovanju njegovih nalog in hoče iz tega kovati kapital. Da je župan pri celi stvari nedolžen, o tem ni dvoma, dvoma pa tudi ni o tem, da so judje že dolgo časa predli najtajniše mreže okoli župana, da ga vjamejo v zanjke, in da so — pri teh ljudeh je vse mogoče! — sami udeleženi na tatvini ali da so vsaj znali za to. Najznačilneje pri vsem je to, da je zopet denar avstrijskega erarja, ki je izginil v Trstu v skrivnostni žep in »Millatovich« je morda samo firma za defravdacijo, dočim je denar šel za druge cilje. Sumi se v Trstu marsikaj lahko! Vsekako zdaj v Trstu vré, pripravljajo se izvanredne reči, razmere so dozorele do vrhunca. Župan Dompieri pozna svoje stališče in ve, kaj mu je storiti zoper svoje sovražnike. Čas volitev se bliža; konservativna stranka je prepričana, da »Progresso« za Trst ni nobena srečna zvezda, in da bode morala, ako pride na krmilo, prevzeti tudi velike obveznosti, katere jej zapusti židovska klika. Toda to je ne bode strašilo, da se udari v odločilnem boju s »Progressom« in da ga izrine za vselej. Mestna delegacija, obstoječa iz nadpolovice judovskih Garibaldincev, zahtevala je, da jej župan izroči preiskovalne akte v aferi poneverjenja, župan pa je položil svojo roko na akte in povedal delegaciji, da je v Trstu on gospod. S tem je ob enem izrekel, da delegaciji ne zaupa, marveč da hoče nastopiti drugo pot, da se izkaže, kdo je kriv. Judje so vsekako v trepetu za svojo oblast, kajti mogoče je, da župan razkrije še druge reči, ki vržejo črno senco na židovsko-garibaldinsko sodrgo. In potem je zlomljena šiba nad Sijonom za vselej. Prelomljena je prav za prav že zdaj, kajti orgije, katere je uganjala klika zoper katoliško cerkev in naš nedolžni narod, so klicale v nebo za maščevanje na one, ki so te orgije uprizarjali. Zdaj je na konservativni stranki in na katoliški organizaciji, da svojo nalogo izpozna. Mi Slovenci gremo ž njo gotovo radi v boj, ker smo prepričani, da prej ne bode bolje za tržaško slovenstvo, da zapoje Sijonu mrtvaško pesem — svetega Justa zvon.

(**Iz Dobrepolj.**) Ker je izpraznjeno mesto nadučitelja tukajšnje štirirazredne ljudske šole, je veliko zanimanja in povpraševanja, kakšnega nadučitelja dobimo sedaj, kedo bode zasedel to častno mesto pri nas? Morda bo . . . To vprašanje, ki se splošno čuje med ljudstvom, je zelo poparilo naše liberalce; zgrozili so se v dno svoje duše, češ, vse je mogoče, in kaj potem — zgubljeni smo. Ne, tako ne sme biti, čemu naša izobrazba, kje naša veljava, na uslugo gredo nam povsod. Saj smo znani pri samem ministru. Tako tolažilno je donelo zadnje dni našim liberalcem na uho, v srcu pa se jim je vzbudil pogum, da store odločen korak. Snujejo namreč pritožbo na deželni šolski svet zoper gospoda učitelja Jakliča. A delalo jim je velike preglavice, ker je zdaj v času največjega dela in so še najljubši toplice, gre jim agitacija slabo izpod rok. Dvomimo, če je vže pritožba na zaželjenem mestu, ker pri nas sicer ni veliko liberalcev, le nekaj »izobraženih« oseb je še. Kakor je znano in liberalci sami priznavajo, je zmožna le samo ena oseba narediti pritožbo proti imenovanemu gospodu. Kakšna bode ta pritožba, mi vže naprej vemo, zlobnost in hudobija liberalnega srca bodo zložili na potrpežljivi papir in s tem si upajo vse premagati. Kak hudodelnik je torej naš gospod učitelj Jaklič, kakšne krivice je storil našim liberalcem, ki bi ga najrajši v žlici vode utopili? Nobene! Tudi las raz glave jim ni padel zaradi njega, ako si jih niso sami populili zaradi nasprotovanja iz sebičnosti. Kaj je hudega storil? Posvetil je vse dušne in telesne moči učiteljskemu stanu s tem, da vestno izpolnuje svoje dolžnosti v šoli kakor tudi v cerkvi. Učencem je izgleden učitelj. Bil je od nas prestavljen za pomožnega učitelja na Poljane, letos pa v Dolenjovas pri Ribnici. V prostem času se je pred nekaj leti z nekaterimi rodoljubi potrudil, da je za naš okraj ustanovil posojilnico in kmetijsko zadrugo, ki je velikega pomena za naš gospodarski obstanek. Obresti so se znatno znižale in denar se dobiva pod ugodnimi pogoji na posodo. Marsikateri gospodar se je odkrižal nad-

žežnih oderuhov. V zadrugi pa se snuje složnost in edinost kmečkih gospodarjev, ker si skupno naročamo gospodarske potrebščine in vnovčujemo svoje pridelke. S tem pa raste gospodarski napredek in ljudska omika. To pa ni všeč nekaterim sebičnežem. Kako pa je bilo poprej pri nas. »Izobraženi in omikani« so se zbirali in tako vzdržali najlepši red in najboljšo edinost. Blažena leta! Kaj pa ste storili za blagor naroda? Kar svet poznate, hočete biti prvaki ljudstva, a za-nj niste storili prav ničesar. Ali je moralo vedno tako biti? Ali ni potrebno pomagati obupanemu kmetu, da si zboljša svoj gospodarski položaj? Ali niso, v prvi vrsti poklicani ljudski učitelji v to, da v prostem času podučujejo kmečke gospodarje, med katerimi žive? Ali ne plačuje dežela in država potovalnih učiteljev za vinarstvo, sadjarstvo, živinorejo itd ? Ali niso vredni nagrade ljudski učitelji, ki poleg dolgih šolskih ur delajo za blaginjo naroda? Naš učitelj pa ne potrebuje nobene pohvale, ampak mi čutimo svojo dolžnost, da branimo njegovo čast, ki mu jo hočejo vzeti nasprotniki zadruge.

(**V Idriji**) so te dni dovršili vodovod »Lačna voda«. Kolavdacija se vrši dne 24. t. m.

(**Ormoški okr. zastop.**) Izvolitev gosp. dr. I. Omuleca, odvetnika v Ormožu, in g. I. Kočevarja, posestnika v Središču, načelnikom, oziroma podnačelnikom ormoškega okr. zastopa je dobila najvišje potrjenje.

(**Tržaška slovenska kmetijska družba**) je dobila v tekočem oziroma minolem letu državne podpore 1600 gld. za vzgajanje trtnic, 400 gld. za pisarniške namene in 400 gld. za nakup umetnih gnojil za trte in travnike, skupaj torej 2400 gld. Poleg tega je dala vlada 250 gld. premij vinogradnikom, podpiranih po družbi in čez 15000 ameriških nasadov brezplačno. Za lansko leto je vlada še posebej dala 400 gld. za upravne namene in 200 gld. za umetna gnojila. Zavarovalnice goveje živine so se ustanovile brez državnih podpor.

(**V Opatiji**) je bilo od septembra minolega leta do 10. t. m. 7674 strank s 13.658 osebami. Sedaj je ondi nad 1000 gostov.

(**Štirideset letnico**) kot magister farmacije je slavil 11. t. m. lekarnik in posestnik Fran Culot v Klanjcu na Hrvaškem.

(**Za grižo**) je obolelo več ljudi v vasi Tominje pri Harijah, okraj Il. Bistrica. Dosedaj so štirje umrli. Zdravniki trdijo, da je uzrok bolezni slaba voda.

(**Mesarji**) v zadrugah delujejo povsod za povzdigo svojih obrtnih interesov. Od 8.—10. sept. bo zvezni shod nižjeavstrijskih mesarjev, na katerem se bodo posvetovali o sledečih vprašanjih: Uredba užitninskega davka, obramba škode pri konfiskacijah, vrednost in korist zavarovanja klavne živine, zadružne klavnice, oddaja mesa za vojaštvo in za velike zavode, obramba proti izkoriščevalcem mesarjev, kako ustanovljati zavode za mastenje prešičev, obramba proti amerikanski konkurenci, kupovanje živine po klavni vrednosti (po nemškem zistemu), izprememba uteži po kronski veljavi, prodajalni čas, prisilna preskušnja mojstrov, sposobnostno izpričevalo in prodajalci mesa, kako urediti kreditne razmere mesarjev, upeljava zveznih potnih knjižic. — Ljubljanski mesarji bi dobro storili, če bi poslali k temu posvetovanju na Dunaj moža, ki bi doma poročal o posvetovanju in o sklepih zveznega shoda. Obrtniki morajo dobiti obširnejšo izobrazbo!

(**Kmetijske zadruge za prodajanje žita na Wirtemberškem.**) V wirtemberškem deželnem zboru je notranji minister poročal o takih zadrugah. Kjer so srednji in mali kmetje, so take zadruge silno koristne proti prekupovanju žita in zboljšujejo tudi kakovost žita. Priporočal je kmetom, da si naj ustanavljajo skupna društva, ki tudi kupujejo gospodarske potrebščine (kmetijske zadruge). Vlada bo kmetijsko organizacijo podpirala.

(**Morilca Cvetkovića**) so v petek zvečer ujeli na opuščenem vojaškem pokopališču v Zagrebu. Orožja ni imel pri sebi in se ni dosti ustavljal.

* * *

(**Najstarejše drevo na svetu**) je menda cipresa, ki stoji pred cerkvijo Sa. Maria v mestu Oajaca v južni Mehiki. — Botanik Decardole ceni njeno starost 6000 let, drugi ji pa prisojajo samo 2000. Že Ferd. Kortez se je baje l. 1519, ko je osvojil Mehiko, utaboril z vso svojo vojsko pod senco te cipreše. Pri tej cipresi so ga baje Mehikanci prav trdo pritiskali, zato je dobilo to drevo ime Arbol de la noche triste. Cipresa ima 1·6 m nad zemljo 30·8 m v obsegu, premer blizu 10 m. Višina znaša dobrih 36 m, obseg krone pa, v katero se razvije deblo 8 m nad zemljo, znaša blizu 160 metrov.

(**V gostilni**) Gost: »Natakar, to je gotovo pečen vrabec?« — Natakar: »Ne, pečen kopun«. — Gost: »Hm, tako, tako! No, pa mi prinesite še dva ruska — soma z oljem in kisom!«

Društva.

(Slovensko pevsko društvo »Lipa«) priredi veselico dne 20. avg. na vrtu restavracije pri »Novem svetu«. Kegljanje na dobitke se prične v ponedeljek dne 14. t. m. in bode trajalo skozi cel teden. Natančnejši vspored na lepakih. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica dne 4. septembra t. l. Odbor.

(Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Begunjah) priredi v gostilni g. F. Michl-a v Poljčah v nedeljo dne 20. avgusta tombolo. — Vspored: Tombola. Prosta zabava. — Začetek ob 4. uri popoludne. Darila za tombolo se hvaležno sprejmo. Čisti dohodek je namenjen za društvene potrebe. — K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 14. avgusta. Zunanji minister Goluhovski se je sinoči povrnil iz Išla.

Brno, 14. avgusta. Namestništvo je stopilo v dogovor z društvom „Vesna“ gledè odstopa prostorov v društvenem domu za češko tehniko, ki se otvori v jeseni.

Pariz, 14. avgusta. Vojno sodišče v Rennesu bo brez dvoma ugodilo želji Kazimir Perierja, naj ga z ozirom na izjave generala Mercierja v drugič zaslišijo kot pričo.

Pariz, 14. avgusta. Izjava generala Mercierja glede nemškega cesarja je vzbudila v tukajšnjih diplomatiških krogih splošno pozornost in pravijo, da bo imela posledice.

Pariz, 14. avgusta. Konservativni in zmerni francoski časniki izražajo mnenje, da koraki, ki jih je storila vlada včeraj in v soboto, ne bodo ugodno uplivali, ker se čim dalje veča že itak splošna razburjenost raznih krogov. — Antisemitski in drugi njim sorodni krogi so mnenja, da general Mercier sicer ni povedal nič novega, vendar so pa bila njegova dokazovanja zelo neprijetna Dreyfusovcem.

Pariz, 14. avgusta. Nad 150 članov patrijotiške lige je sklenilo prirediti jutri burno demonstracijo proti aretovanju vodje Deroulede. — Tekom včerajšnjega in današnjega dne so prijeli še več zarote sumljivih oseb.

Rennes, 14. avgusta. Glavnega zagovornika Dreyfusovega, Laborija, je danes zjutraj nekdo precej nevarno ustrelil s samokresom v hrbet, ko je bil na potu v dvorano vojnega sodišča. — V današnji javni seji je bilo zaslišanih več prič, mej temi zopet general Mercier.

Berolin, 14. avgusta. Tukajšnji listi pišejo, da znana kanalska predloga ne bo zadela v zbornici več ob nobene resne ovire, ki bi preprečile nje vsprejem. Tudi na razpust državnega zbora po poročilu teh listov ne misli več noben resen politik.

Petrograd, 14. avgusta. Rektorja tukajšnjega in kazanskega vseučilišča sta ostavila svoji mesti.

London, 14. avgusta. V Bombayu se vrše priprave za odposlatev 12.000 mož iz Indije v Južno Afriko.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m., srednji zračni tlak 736·0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
12	9. zvečer	735·3	17·2	sl. jzah.	del. oblač.	0·0
13	7. zjutraj	738 8	13·1	sl. jug	jasno	
	2 popol.	739·0	23 2	sr. vzh.	del. oblač.	
13	9. zvečer	740 2	17·5	sl. jug	jasno	0 9
14	7. zjutraj	742·2	15·0	sl. sever	pol oblač.	
	2. popol.	740·5	25·3	sl. svzh.	skoro jasno	

Srednja temperatura sobote 17.9°, normale: 19·1°.
Srednja temperatura nedelje 17·9°, normale: 19·0°.

Tržne cene v Ljubljani

dné 12. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	9	30	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež, „	7	—	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	6	50	Jajce, jedno	—	2
Oves, „	6	50	Mleko, liter	—	8
Ajda, „	8	20	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso, „	8	50	Telečje „ „	—	60
Koruza, „	5	80	Svinjsko „ „	—	70
Krompir, „	2	50	Koštrunovo „ „	—	36
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	50
Grah,	13	—	Golob	—	20
Fižol, m. stot	18	—	Seno, m. stot	1	60
Maslo, kgr.		95	Slama, „ „	1	40
Mast, „	—	70	Drva trda, 4 kub. m.	6	80
Špeh svež, „	—	57	„ mehka, 4 „ „	—	—

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga 1 566 6

lekarna Milana Leustek-a v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Razpošilja z obratno pošto.

Poslano.

Podpisani izjavljam, da se g. dr Karol Schmidinger v zadnjem »Domoljubu« v zadevi obrekovanja župana Roka Florijančič-a iz Trzina ni dosti jasno izrazil. Kar sem jaz govoril, ni bilo obrekovanje, ampak le potreben opominj. Rekel sem namreč županu ozir okrajnega pota skoz Trzin, da naj se popravi, ker že 15 let ni bilo posuto in je v takem stanu, da bi potniku veliki in nepodvezani škornji obtičali v blatu. Ta nered bi lahko potrdilo tisoč prič. To toraj ni obrekovanje, druzega pa zoper čast županovo govoril nisem. — Kar sem pa govoril zoper Roka Florijančič-a kot varuha, to sem že prej, dné 2. decembra, naznanil nadvarstveni oblasti. Ker je toraj vse resnično, kar sem govoril ali pisal, kako naj je to obrekovanje? Prestopek varuha pa bom potom resnice dokazal.

Loka, dné 10. avgusta 1899.

675 1—1 **Franc Kralj.**

Zahvala.

670 1—1

Povodom XIV. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda na Vrhniki dné 3. avgusta t. l., javlja podpisano vodstvo svoja hvaležna čutila tem potom vsem, ki so pripomogli na ta ali drug način do tako sijajnega vspeha. Imenoma pa se zahvaljujemo sl »Slovenskemu trgovskemu pevskemu društvu« iz Ljubljane, ki je pod vodstvom gosp. pevovodje Avg. Stamcarja s krasnim petjem v predvečer, 2. avgusta v Ljubljani zabavalo skupščinarje pri »Zvezdi«; čč. ženski in moški podružnici na Vrhniki na vsem prijaznem, tako obilnem njenem trudu; preblag. gospej prvomestnici Mici dr. Maroltovi, preblag. gosp. tržkemu županu Gabrijelu Jelovšek-u, preč. gosp. dekanu Lovru Gantar-ju in gdč. Zori Lenarčičevi za njihove navdušene vsprejemne nagovore in slednji še za družbi poklonjeni prekrasni šopek; gosp. dekanu izrečno še za vzvišeno Božjo službo na prijaznem holmci Sv. Trojice; slav. cerkvenemu mešanemu zboru za pobožnost vnemajoče petje; slav. vrhniški »Čitalnici«, slav. »Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov«, slav. »Strojarskemu društvu« in slav. »Bralnemu društvu« iz Borovnice za korporativno udeležbo pri vsprejemu; čast. Vrhničanom za bratski pozdrav na kolodvoru ter v lepo okrašenem trgu; osobito pa se zahvaljujemo za pogoščenje skupščinarjev po sv. maši na bajnolepi svetotrojiški višavi in za razprodajanje kolanj, zaponek in razglednic v družbin prid in sicer imenoma naslednjim čč. damam: gospém Mariji Gruden-ovi, Ani Lenarčič-evi, Berti Komotar-jevi, Avreliji Tomšič-evi in Minki Verbič-evi ter gospicam: že imenovani čast. oddajalki družbinega šopka, Fani Eržen-ovi, Ani Pour-ovi, Žaneti Vidic-evi, Lini Brilaj-evi, Mici Teršar-jevi, Ivanki Žitkovi, Pavli Kermavnar-jevi, Mici Kotnik-ovi, Vidi ter Franiki Verbič-evima in Anici Vernik-ovi. Vse te čč. dame so krog svoje podružnične prvomestnice z gosp. županom, gosp. upokojenim davkarjem Ivanom Grudnom ter kapelanom Fran Bernik-om druga drugo skušale prekositi. Zahvala ad hoc sestavljenemu pevskemu zboru za prekrasno petje pri obedu in vsem govornikom za entuziastične napitnice; vsem dopošiljateljem laskavih nam telegramov in pisem; vsem čč. zborovalkam in zborovalcem; vsem čč delegatom naših posameznih podružnic; sploh vsem sodeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob zares slovesnem in prijetnem našem bivanju med čč. bivalci narodne in toliko nam prijazne Vrhnike

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

673 1—1

Makso Veršec s soprogo in hčerko uljudno naznanjajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsegamogočni njih hčerko, oziroma sestro, gospodično

MILO

po dolgi mučni bolezni, staro 18 let, dné 12. avgusta t. l. zvečer, previdno s tolažili sv. vere, poklical k sebi v boljše življenje.

Na Blanci pri Sevnici,
dné 14. avgusta 1899.

Brez posebnega naznanila.

Vozni red

avstrijskih državnih železnic,

veljaven od 1. junija 1899.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času.** Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 54 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyer, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri 2 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 5. uri 41 min. popoldne osebni vlak v Podnart ob nedeljah in praznikih.

Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 46 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Ausseea, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesec-Bleda.

Ob 8. uri 21 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genove, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 37 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta ob nedeljah in praznikih

Ob 8. uri 48 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 9. uri 6 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amtstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob	*7. uri*	*23 min.*	*zjutraj*	v *Kamnik.*	
„	*2.* „	*05* „	*popoldne*	„	„
„	*6.* „	*50* „	*zvečer*	„	„
„	*10.* „	*25* „	„	„	„ (le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob	*6. uri*	*56 min.*	*zjutraj*	iz *Kamnika.*	
„	*11.* „	*08* „	*dopoldne*	„	„
„	*6.* „	*10* „	*zvečer*	„	„
„	*9.* „	*55* „	„	„	„ (le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:	*Prihod:*
Ob 7·15 zjutraj	**Ob 6·34 zjutraj**
„ 1·55 popoldne	**„ 12·29 popoldne**
„ 7·03 zvečer	**„ 6·04 zvečer.**

Kemične barve za sobne slikarje, *zemeljne barve* za zidarje ima tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani,** Frančiškanske ulice, v največji izberi v zalogi. — Cene so nizke. 228 **14** 11—5

Prodajalnica katol. tiskovnega društva

prej **H. Ničman**

v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2

priporoča svojo bogato zalogo **molitvenikov,** mnogovrstnih **podobic** in raznih drugih **devocionalij,** zlasti:

Rožne vence, navadne, po pet oddelov, na niti dvanajsterica 25 kr. do 1 gld. 40 kr; na žici dvanajsterica 45 kr. do 3 gld.; iz bisernice jeden 35 kr. do 2 gld.; iz bisernice na srebrni žici in s križcem bisernim ali srebrnim jeden 1 gld. 70 kr. do 3 gld.; iz alumnija po 65 kr. kos.

Rožne vence Naše ljube Gospe, dvanajsterica 60 kr. do 1 gld.; **rožne vence Žalostne M. božje,** dvanajsterica 1 gld 60 kr. do 2 gld. 40 kr.; **rožne vence za duše v vicah,** dvanajsterica 1 gld. ali 1 gld. 10 kr.

Svetinjice, raznovrstne, manjše in večje, dvanajsterica 70 kr., 1 gld. 20 kr. do 3 gld. 60 kr.

Svetinje za „Marijine družbe", velike, iz aluminija, s slovenskim napisom, jedna 12 kr., sto skupaj 10 gld.

Srebrne svetinjice »Brezmadežnega Spoč.« in »presv. R. Telesa« po 45 kr. jedna in višje.

Pražki Jezuščeki, v malih pušicah, po 10 kr., več skupa, ceneje.

Križci za rožne vence, dvanajst 25 kr. do 1 gld. 20 kr., iz niklja jeden 7 kr. do 70 kr.

Križi razne velikosti in kakovosti s stojalom ali za na steno od 75 kr. jeden do 20 gld.

Podobice za I. sv. Obhajilo, sto skupaj 2 gld. 50 kr., s čipkami 3 gld 80 kr.; večje za okvir, sto 6 gld. in 12 gld.

Spomin sv. misijona, sto podob skupaj 85 kr.

Litanije presv. Srca Jezusovega, slovenske, nemške, latinske, sto skupaj 80 kr.

itd. itd.

Graščinski oskrbnik

vešč vsega kmetijstva, ter z dobrimi spričevali, **želi enako službo premeniti s 1. oktobrom,** ali tudi **prevzame kako veleposestvo za več let v najem.** 674 3–1

Naslov pové upravništvo »Slovenca«.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na **haveloke** v največji izberi po najnižjih cenah.

227 41

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, železn. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. *Prospekti zastonj in franko.*

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživljoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo (VIII.) 20 32

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Želimo duhovnika,

ki bi v naši cerkvi maševal. Intencije ima vsak dan zagotovljene; ako prevzame sv. mašo ob pozni (10) uri, dobi tudi nagrado. 664 3—2

Mestni župni urad sv. Jakoba v Ljubljani.

Učenca

vsprejme 662 3—3

v trgovino z mešanim blagom

Oton Homan v Radovljici.

Vožnje karte in tovorni listi v AMERIKO.

312 23 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiedenergürtel 20,

ali pa 317 25—22

ANTON REBEK v Ljubljani. Kolodvorske ulice 29

Št. 26960. 669 3—2

Prodajalnice v najem!

V **poslopju meščanske imovine v Ljubljani** oddati je v najem **jedna prodajalnica** v Lingarjevih ulicah in **jedna prodajalnica** na voglu Lingarjevih ulic in Pogačarjevega trga — **takoj, jedna prodajalnica** na Pogačarjevem trgu pa **od 1. novembra letos naprej.**

Pogoje najema pové in ponudbe sprejema v navadnih uradnih urah mestni komisarijat.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 10. avgusta 1899.

Kupuje in **prodaja** vse zdolej zaznamovane **efekte** in druge **vrednostne listine po dnevnem kurzu.**

BANKA Makso Veršec v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4½%.
Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 14. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 »	25	»
Avstrijska zlata renta 4%	118 »	60	»
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	99 »	90	»
Ogerska zlata renta 4%	118 »	50	»
Ogerska kronska renta 4%, 200	96 »	40	»
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	902 »	—	»
Kreditne delnice, 160 gld.	388 »	10	»
London vista	120 »	65	»
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 »	90	»
20 mark	11 »	76½	»
20 frankov (napoleondor)	9 »	56	»
Italijanski bankovci	44 »	45	»
C. kr. cekini	5 »	67	»

Dné 12. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 »	75	»
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 »	75	»
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 »	90	»
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 »	75	»
Dunavske vravnavne srečke 5%	129 »	—	»
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 »	60	»
Posojilo goriškega mesta	112 »	—	»
4% kranjsko deželno posojilo	— »	—	»
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 »	90	»
Prijoritetne obveznice državne železnice	215 »	25	»
» » južne železnice 3%	164 »	80	»
» » južne železnice 5%	121 »	—	»
» » dolenjskih železnic 4%	99 »	50	»
Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 »	—	»
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 »	90	»
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 »	—	»
Salmove srečke, 40 gld.	84 »	25	»
St. Genóis srečke, 40 gld.	84 »	—	»
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 »	—	»
Ljubljanske srečke	23 »	50	»
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 »	25	»
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3230 »	—	»
Akcije tržaškega Lloyda. 500 gld.	435 »	—	»
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	74 »	25	»
Splošna avstrijska stavbinska družba	105 »	—	»
Montanska družba avstr. plan.	278 »	—	»
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180 »	—	»
Papirnih rubljev 100	126 »	87	»

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja** za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR"

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.